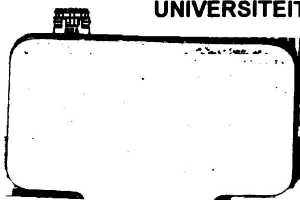

SPEL- EN LEES-BOEKJEN

VOOR

EERST BEGINNENDEN,

UITGEGEEVEN DOOR

DE

MAATSCHAPPIJ:

TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

DERDE DRUK.

Te LEYDEN Bij
D. DU MORTIER EN ZOON,
En te DEVENTER Bij
J. DE LANGE.
MDCCLXXXIX.

Gewoone

ĳ u n m w r r ŧ e o d b p

Dezelve in de

a b c d e f g h i k l m n
A B C D E F G H I K L M N

Latijnſche

a b c d e f g h i ij k l m n
A B C D E F G H I IJ K L M N

Curcijf

a b c d e f g h i ij k l m
A B C D E F G H I IJ K L M

Schrijf-

a b c d e f g h i j k l m
A B C D E F G H I J K L M

Duitsche Letteren.

a g g l t k h ŋ ʒ ſ ſ ſch ʒ.

gewoone orde.

o p q r sſ t u v w x y z.
O P Q R S T U V W X Y Z.

Letteren.

o p q r sſ t u v w x y z.
O P Q R S T U V W X Y Z.

Letteren.

n o p q r sſ t u v w x y z.
N O P Q R S T U V W X Y Z.

Letteren.

n o p q r sſ t u v w x y z.
N O P Q R S T U V W X Y Z.

Zelf-Klinkers.

a, e, i, o, u. | | a, e, i, o, u.

Drie-

aai, aau, eeu, ieu, ooi, uei.

Saamgestelde

ch, sch, (*) st, sl, sr, ss, ff, sl, fl.

Lees-

/ ; : . ! ? ( ) [ ] ' .

Ge

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.
I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XI.

20. 30. 40. 50. 60. 70. 80. 90. 100.
XX. XXX. XL. L. LX. LXX. LXXX. XC. C.

(*) De *ch* en *sch*, moeten niet *ch*, of *s*, *c*, *h*, of Letter *che*, *sche*.

Dubbele-Klinkers.

aa, ei, eu, ee. | au, ei, eu, oe.

Klinkers.

aai, aau, eeu, ieu, ooi, oei.

Mede-Klinkers.

ch, ſch, ſt, kl, kr, ſſ, ff, ct, ſl, fl,

tekens.

, ; : . ! ? ( ) [ ] ' "

tallen.

12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19.
XII. XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX.

101. 200. 500. 1000.
CI. CC. D. (IƆ) M. (CIƆ).

uitgeſproken worden, maar als een enkele Klank.

Woorden van twee en drie Letters.

Al.	Eg.	Wen.
El.	Hij.	Wel.
En.	Lij.	Wer.
Er.	Mij.	Fel.
Ak.	Nu.	Ben.
An.	Rij.	Bul.
Ag.	Ee.	Pen.
Of.	Zij.	Lag.
Op.	Zu.	Leg.
Og.	═══	Lijk.
Uw.	Ach.	Let.
═══	Mak.	Den.
Or.	Mor.	Der.

Tel.	Vrij.	Dit.	Zijn.
Ten.	Blij.	Tak.	Jan.
Ter.	Pot.	Het.	Als.
Uur.	Nog.	Hun.	Arm.
Ons.	Dan.	God.	Een.
Met.	Dat.	Kan.	Eer.
Mijn.	Den.	Ken.	Elk.
Wel.	Die.	Lig.	Ook.
Van.	Dik.	Zon.	Uit.

Woorden van vier Letters.

Een/ Neen. Mand. Want. Vaar.
Aan/ Naar. Mind. Weer. Vons.
Iet/ Tien. Moei. Wees. Veel.
Maar Moet. Weet. Vond.

Baat.	Nagt.	Recht.	Gaat.
Bang.	Nacht.	Regt.	Geen.
Boog.	Naar.	Ring.	Geef.
Burg.	Niet.	Scha.	Goed.
Iets.	Niets.	Sjeu.	Geld.
Eeuw.	Nog.	Slag.	Kind.
Punt.	Noch.	Ster.	Komt.
Paal.	Neer.	Hebt.	Kwel.
Poot.	Doen.	Heer.	Keur.
Legt.	Doet.	Hoor.	Stil.
Ligt.	Door.	Huis.	Zigt.
Licht.	Duin.	Hooi.	Zich.
Lust.	Raad.	Gaan.	

Woorden van vijf en meer Letteren.

Mensch.	Leeft.	Zaagt.
Wordt.	Leert.	Staan.
Vangst.	Sliep.	Steeds.
Braaf.	School.	Straf.
Brengt.	Heeft.	Stout.
Plaag.	Klaauw.	Jeugd.
Pligt.	Kraai.	

Woorden van twee Lettergreepen.

Ma - ten.	Mu - ren.	Men - schen.
Mee - ten.	———	Min - nen.
Mie - ren.	Mak - ker.	Mor - gen.
Mo - gen.	Mees - ter.	Moe - der.

 Mij-

Mij - nen.

—

Wa - gen.
We - gen.
Wie - gen.
Wo - nen.
Wan - neer.
Wee - zen.
Wor - den.

—

Va - gen.
Vee - gen.
Vi - ool.
Vuu - ren.

—

Va - der.
Veg - ten.
Ver - keerd.
Vro - lijk.
Veel - eer.

Voor - al.
Vreed - zaam.

—

Fa - bel.
Fu - rie.

—

Ba - ker.
Be - ker.
Bie - den.
Bo - den.
Buu - ren.

—

Be - mind.
Be - leefd.
Be - fpot.
Be - loond.
Be - waakt.
Boe - ken.
Bees - ten.

Be - droefd.
Bin - nen.
Bui - ten.
Blij - de.

—

Pa - rel.
Pe - ter.
Pie - ter.
Po - gen.

—

La - gen.
Le - ger.
Lie - ven.
Lo - gen.
Luu - ren.

—

Laa - ten.
Lee - ren.
Lee - zen.

Lie-den.
Lui-heid.
—
Na-bij.
Ne-gen.
Nie-mand.
No-dig.
—
Da-gen.
De-gen.
Die-nen.
Do-len.
Du-wen.
—
Den-ken.
Dik-wijls.
Dom-per.

—
Ta-fel.
Te-gen.
Ter-gen.
Ti-tel.
Tie-ren.
To-ren.
Tuu-ren.
Tij-gers.
—
Ra-ken.
Re-den.
Ri-ool.
Ro-ken.
Ru-bijn.
—
Sa-bel.

Saa-men.
Se-dert.
Si-ter.
So-ber.
—
Spel-len.
Spe-len.
Sleg-te.
Stou-te.
Stij-ve.
—
Scha-den.
Schee-ren.
Schie-lijk.
Scho-tel.
Schu-ren.
—

Ha-ken.	*Ju-weel.*	*Ke-tel.*
He-vel.	——	*Kie-zen.*
Hie-len.	*Ga-ren.*	*Ko-ken.*
Ho-ren.	*Ge-zwind.*	*Kuu-ren.*
Huu-ren.	*Gie-rig.*	——
——	*Go-den.*	*Kna-pen.*
Hak-ken.	*Gu-lik.*	*Knee-pen.*
Hek-ken.	——	*Knoo-pen.*
Hok-ken.	*Gan-schen.*	——
——	*Gee-ne.*	*Za-del.*
Jaa-gen.	*Ge-vraagd.*	*Ze-tel.*
Je-gens.	*Ge-looi.*	*Zie-den.*
Jig-tig.	——	*Zo-den.*
Jo-den.	*Ka-bel.*	*Zu-ring.*

Zor-

Zor-gen.
Zij-ne.
Zij-nen.
Zwij-nen.

Am-bagt.
Af-ſlag.
Ap-pel.
Al-toos.
An-na.
At-las.
Ar-beid.
As-punt.
Asch-pot.
Ag-ter.
Ach-ten.
Ab-dij.
Ad-der.
Ak-ker.
Al-moes.
Am-ber.
Em-mer.
Im-mer.
Om-doen.
Af-gaan.
Ef-fen.

Of-fer.
Al-tijd.
Ep-pe.
Op-ſtaan.
Al-leen.
El-burg.
Alk-maar.
En-kel.
In-zicht.
On-raad.
Ar-duin.
Er-gens.
Or-gel.
Es-ter.
Is-rel.
Os-ſen.
Eg-gen.
Uch-tend.
Eb-be.
Ad-der.
Ak-ker.
Ek-ſter.
Ik-ker.
Ok-tant.
Et-ter.

Ot-ter.

Al-taar.
A-vond.
's A-vonds.
An-der.
Ar-me.
Au-taar.
Ee-ren.
Ei-gen.
Im-mer.
Ou-de.
Ou-der.
Ou-ders.
Ou-ter.
Ont-vangst.
IJ-ver.
IJ-vrig.

Am-ber.
Ma-ken.
Et-ſen.
Te-gen.
Es-ſen.
Se-dert.

Woor-

Woorden van drie Letter-greepen.

An-de-re.
Be-min-nen.
Be-moei-ën.
Don-ke-ren.
Di-ä-ken.
Fi-lo-ſoof.
Phi-le-mon.
Ge-bo-den.
Ge-hoor-zaam.
Ge-pree-zen.
Ge-vaar-lijk.
Kin-de-ren.
Kle-de-ren.
Ont-waak-te.
On-deu-gend.
Ra-vot-ten.
Scha-de-lijk.
Te-de-re.
Ver-bie-den.
Zin-de-lijk.

Woorden van vier en meer Lettergreepen.

Al-ler-arm-ſte.
Fe-bru-a-rij.
Ge-brek-ke-lijk.
Let-ter-gree-pen.
On-der-daa-nig.
On-ge-re-geld.
IJ-ve-ri-ge.
On-ge-re-geld-heid.

On-ge-re-geld-he-den.

O-ver-al-om-te-gen-woor-dig-heid.

LESSEN VOOR KINDEREN.

Een Goed Kind zal ſtil zijn.

Uit het School moet het ſtil naar huis gaan.

En lust heb-ben in 't lee-ren.

Het moet be-leefd zijn, en de ge-bo-den van zij-ne Ou-ders ge-hoor-zaam wee-zen.

Een zoet Kind zal ſteeds on-der-da-nig zijn aan zij-nen Mees-ter.

En ij-ve-ri-ge Kin-de-ren be-min-nen.

Niet den-ken, dat hij veel weet, en be-ter kan ſpel-len of lee-zen, dan de an-de-re Kin-de-ren.

Zin-de-lijk zijn, op zij-ne Kle-de-ren en Boe-ken.

Niet

Niet gaan ſpee len, voor dat het zijn les kent.

En gee ne ſpe len be min nen, noch zich met Kin de ren be moei ën, voor dat het zulks zij ne Ou ders of Mees ters ge vraagd heeft;

Want ſleg te ſpe len en ſtou te kna pen zijn ſcha de lijk.

Be ſpot gee ne ou de lie den, noch ge brek-ke lij ke Men ſchen.

Als Va der of Moe der of de Mees ter U iets ver bie den, moet gij het laa ten, of gij wordt van hun niet bemind.

Maar zoo gij braaf leert, dan wordt gij be-loond en ge pree zen: Lui heid baat U im mers niet?

Gij moet niet ra vot ten of gee ne on ge're geld he den doen.

Wees be leefd, als gij in 't School komt en 'er uit gaat.

Wees

Wees ook beleefd buiten het School tegen elk, voor al die ouder is, dan gij, al zijn het allerarmſte Lieden.

Geef altoos gaarn iets aan arme Menſchen.

Wanneer uw Makker ſtraf ontvangt, moet gij niet blijde, maar veel eer bedroefd zijn.

Wordt niet ligt boos, en wees bang voor ſlaan of vegten.

Kwel of plaag vooral de beesten niet, dit is ondeugend en dikwijls gevaarlijk.

Als gij deze leſſen betracht, kunt gij een braaf Mensch worden.

KLEINE GEBEDEN.

Voor het Eeten.

Zegen, Vader! 't geen wij eeten;
Laat ons nimmer U vergeeten. Amen.

Naa het Eeten.

ô God! voor spijs en drank,
Zeg' ik U lof en dank. Amen.

Voor den aanvang van 't Schoolwerk.

Laat ons, ô God! daar wij weder hier zijn, om te leeren, begrijpen, dat het onze pligt is, om U, onze Ouders en Meesters te eeren, te gehoorzaamen en te beminnen. Amen.

Naa het zelve.

ô Liefderijk Vader! Zegen alles, wat wij geleerd hebben; laat ons, in en buiten het School, altoos zoet, gehoorzaam en ijverig zijn, op dat wij van U, van onze Ouders en Meesters bemind worden. Amen.

Bedenking bij den Morgen.

Ik fliep, den ganfchen donk'ren nacht,
  Zeer zoet en zagt,
En ik ontwaakte, vrij van zorgen,
Niet eer, dan in den morgen:
  Ik ben nu weder vrij en blij,
  Mijne Ouders zorgen fteeds voor mij.
Dit brengt mij mijnen pligt te binnen,
Om God te loven, hen te minnen.

Bedenking bij den Avond.

Die met lust en ijver leert,
Vreedzaam op het School verkeert.
En zijn tedere Ouders mint,
Als een recht gehoorzaam Kind,
Legt zich 's avonds vrolijk neêr,
Wel bewaakt door God, den Heer.

Be-

Bedenking bij het Verjaaren.

Ik mogt dus weêr een jaar beleeven;
Wat heil heeft mij dit jaar gegeeven,
  De hulp mijns Vaders ftond me' bij,
  Mijns Moeders liefde hoedde mij,
'k Mogt, tot mijn vreugd, op School verkeeren;
En daaglijks, nutte lesfen leeren.

Maar nam ik fteeds mijn pligt in acht?
Heb ik altoos de deugd betragt?
  Welaan ik zal het waagen,
  En zulks mijn Vader vraagen,
Op dat hij al mijn fchuld vergeev',
En ik voordaan recht deugdzaam leev'.

